

Från Nylanders horisont

Att uppleva och förnimma är att må bra

© Marcel Hägglund

De klorofyllsprängda bladen och den makalöst blå försommarhimlen väcker en slumrande längtan. En tårande, men samtidigt också närande längtan efter frihet och havets salta stänk. Havet känns så oändligt och så otämljbart, havet möjliggör och symboliserar så mycket.

Sommaren är för mig tidpunkten då kalendern medger frihet – frihet att ta dagen som den kommer.

TANKARNA VANDRAR och går till barndomens till synes ändlöst soliga sommarlov. Regndagarna och med dem alla de riktigt tråkiga dagarna är glömda.

Människans minne är fascinerande. Jag har försökt framkalla känslan som smög på då dagen började grå eller regnig, utan att lyckas. Men lyckoruset över glass på badstranden, båtutfärder, sommar-teaterbesök och disco med sommarkompisarna på mormors dammiga vind, ja den känslan kan jag framkalla när som helst.

Trots alla fina sommardagar, som bidrog till att vi barn orkade med vardagen och skolarbetet under vinterhalvåret, är det ändå det sociala kapitalet som jag samlade på mig i det kollektiv jag levde i under somrarna som gett mig mest. Somrarna utvecklade mig som person. Under de gamla takstockarna lärde jag mig vikten av generationsöverskridande samvaro.

MIN FAMILJ bodde, som säkert många familjer gjorde på 1970- och 80-talet, tillsammans med flera generationer i ett saligt virrvarr av känslor som växlade från grälsjuka och irritation till komplikationsfri känsla av att höra ihop och tillgivenhet. Ingen kunde skonas från humörväxlingarna, men ingen lämnades heller utanför de glädjefyllda ögonblicken.

Då man lever tätt inpå varandra under åtta långa veckor uppstår onekligen situationer där sinne för humor behövs. Det man som barn upplevde med förnedringens tårar rinnande ner för svettiga kinder (att i ladugården halka på kobajs och i snygg båge slungas in under en förvånad kossa i båset var en katastrof av rang för gängets enda flicka), minns man som vuxen med ett livsbejakande gapskratt.

Perspektivet förändras, men känslan av respekt och stum förståelse för den stundom ilska och däremellan förmanande gamlingen, som med öm hand smekte mitt hår tills jag somnade om kvällarna, finns kvar.

Bakom det jag uppfattande som tjat, kunde man finna en livsvisdom som enbart ett långt liv fyllt av glädje, besvikelser och sorg kan ge. Ofta kommer jag på mig själv att citera de äldre personer som fanns i min närhet under somrarna.

DET SOCIALA KAPITAL jag nyss skrev om handlar om förståelse och respekt för olika människors varierande behov. Men också om insikten att ibland måste man kämpa hårt för att nå sina mål. Att som enda flicka göra sig hörd i en hord av bångstyriga pojkar lärde mig mycket om självbevarelse men också om hantering av explosiva konflikter som kunde avblåsas lika snabbt som de uppstod. Allt det som jag fick kämpa mig igenom som barn i vilda pojklekar eller i stridens hetta om den sista karamellen i någon tants finskål har lärt mig oerhört mycket. Både om mig själv och om andra.

TILL SOMMAREN hörde sommarteater, trav, brandkårsfester och fester av olika slag. I byn bestod den festligare samvaron av allt från namnsdagskaffe till fester där "Båkländets vackra Maja" och andra sommarsånger ljöd sommarnatten lång. Det är synd att de frivilliga brandkårerna inte längre samlar in pengar via så kallade brandkårsfester där både den egna byn och grannbyarna samlades

Utbudet av kulturevenemang var inte lika rikt som det är idag. För mig är kultur ett brett begrepp. Upplevelser som skänker välbehag och ett avbrott i vardagens lunk kan kallas för kultur. Det kvittar om det är bygde- eller högkultur. Också i skärgården kan vi idag njuta av ett mångsidigt utbud av konst och kultur.

FÖRUTOM DE sommarfester och -torg vi regelbundet besöker kan jag exempelvis varje sommar promenera till Skärgårdsteaterns föreställning i Pellinge skärgård. I mångfalden finns charmen med evenemang i skärgården.

Ju mera kultur desto större tecken på levande skärgård och på att människor uppskattar traditioner och samvaro. Sommarutställningar, sommar-teatrar, allsångskvällar och allehanda jippon fyller många funktioner. Det många av oss som besöker sommarevenemang vill uppleva är en viss bys eller ös unika kulturarv, vi vill ta del av traditioner och seder. Det känns paka lockar men också främmande element kan vara uppfriskande upplevelser. Det är egentligen bara att välja och vraka enligt humör och rådande upplevelsehunger. Att uppleva och förnimma är att må bra.

INOM SKÄRGÅRDSDELEGATIONEN har vi insett hur viktigt det är med nätverk och med gemensam marknadsföring oberoende av om det gäller upplevelser kring konst, kultur eller turism. Genom att

bilda nätverk av små aktörer som erbjuder olika service och upplevelser kan vi få fungerande helheter där alla parter vinner. Om vi lyckas skapa detta mervärde får vi garanterat flera människor att uppleva skärgården och att uppleva i skärgården. Ännu återstår det mycket arbete, men potential finns.

Mina tre små underverk till gossar på 8, 5 och 1 år har ett betydligt större upplevelseutbud att välja och vraka mellan då familjen vistas i skärgården än jag hade som barn. De lär sig säkert mera och de upplever andra saker än jag gjorde, världen har onekligen krympt. Vilket också fostrar och gläntar på dörren till verkligheter och världar som inte är deras vardag.

MED HANDEN PÅ HJÄRTAT så sörjer jag nog lite att de inte får uppleva den generationsöverskridande gemenskap jag upplevde i mitt sommarkollektiv. Att träffas är inte samma sak som att bo tillsammans. Idag tycker många att det är jobbigt då man i fritidsbostaden inte har egna rum dit man kan dra sig tillbaka. Visst, men ack så lärorikt och fosterande det är. Och lyckliga är de barn som har flera generationer tätt in på sig under hela sommaren! För att tjata och förmana, men också för att överföra värderingar och livserfarenhet.

Jag skulle aldrig någonsin byta ut mina barn-domssomrar! De upplevelser jag hade under somrarna har långt bidragit till den jag är. Njut av skärgården och upplev i skärgården, det skapar garanterat ett upplevelsebaserat mervärde! ♦

Kolumnförfattaren

Mikaela Nylander är riksdagsledamot och ordförande för Skärgårdsdelegationen.

Tfn: +358 (0) 50 5113029,

e-post: mikaela.nylander@riksdagen.fi